

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

23. jaanuar 2019*

Apellatsioonkaebus – Määrus (EÜ) nr 1907/2006 (REACH-määrus) – XIV lisa –
Autoriseeringut vajavate ainete loetelu koostamine – Kandmine loetellu kandidaatainetest, mis
lõpptulemusena kantakse XIV lisasse – Aine bis(2-etiülheksüül)ftalaat (DEHP) kohta tehtud kande
ajakohastamine – REACH-määruse ja õiguskindluse põhimõtte väär tõlgendamine ja kohaldamine –
Faktiliste asjaolude ja tõendite moonutamine – Kontrolli ulatus

Kohtuasjas C-419/17 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 11. juulil 2017 esitatud apellatsioonkaebus,

Deza, a.s., asukoht Valašské Meziříčí (Tšehhi Vabariik), esindaja: *advokát* P. Dejl,

apellant,

teised menetlusosalised:

Euroopa Kemikaaliamet (ECHA), esindajad: W. Broere, N. Herbatschek ja M. Heikkilä, keda abistasid
advokát M. Procházka ja *advokát* M. Mašková,

kostja esimeses kohtuastmes,

Taani Kuningriik, esindajad: J. Nymann-Lindgren ja M. Wolff,

Madalmaade Kuningriik,

Rootsi Kuningriik, esindajad: A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev ja L. Zettergren,

Norra Kuningriik,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseis: Euroopa Kohtu asepresident R. Silva de Lapuerta esimese koja presidendi ülesannetes,
kohtunikud J.–C. Bonichot, A. Arabadjiev, E. Regan ja S. Rodin (ettekandja),

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

* Kohtumenetluse keel: tšehhi.

olles 26. juuni 2018. aasta kohtuistungil ära kuulunud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Deza a.s. palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 11. mai 2017. aasta kohtuotsuse Deza vs. ECHA (T-115/15, EU:T:2017:329, edaspidi „vaidlustatud otsus“), millega Üldkohus jättis rahuldamata tühistamishagi Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) tegevdirektori 12. detsembri 2014. aasta otsuse ED/108/2014 peale, millega ajakohastati ja täiendati aine bis(2-etüülheksüül)ftalaat (EÜ nr 204-211-0, CAS nr 117-81-7) (edaspidi „DEHP“) olemasolevat kannet loetelus kandidaatainetest, mis lõpptulemusena kantakse XIV lisasse (edaspidi „vaidlusalune otsus“); kõnealune XIV lisa käib kaasas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT 2006, L 396, lk 1, parandus ELT 2007, L 136, lk 3), komisjoni 14. augusti 2014. aasta määrusega (EL) nr 895/2014 (ELT 2014, L 244, lk 6) muudetud redaktsioonis (edaspidi „REACH-määrus“).

Õiguslik raamistik

- 2 REACH-määruse artikkel 57, „XIV lisasse kantavad ained“ sätestab:

„Järgmised ained võib kanda XIV lisasse artiklis 58 sätestatud korras:

- a) ained, mis vastavalt määruse (EÜ) nr 1272/2008 I lisa punkti 3.6 kriteeriumidele klassifitseeritakse 1A või 1B kategooria kantserogeensuse ohuklassi kuuluvateks aineteks;
- b) ained, mis vastavalt määruse (EÜ) nr 1272/2008 I lisa punkti 3.5 kriteeriumidele klassifitseeritakse 1A või 1B kategooria sugurakke ohustava mutageensuse ohuklassi kuuluvateks aineteks;
- c) ained, mis vastavalt määruse (EÜ) nr 1272/2008 I lisa punkti 3.7 kriteeriumidele klassifitseeritakse 1A või 1B kategooria (kahjulik toime suguvõimele ja viljakusele või arengule) reproduktiivtoksilisuse ohuklassi kuuluvateks aineteks;
- d) ained, mis vastavalt käesoleva määruse XIII lisa sätestatud kriteeriumidele on püsivad, bioakumuleeruvad ja toksilised;
- e) ained, mis vastavalt käesoleva määruse XIII lisa sätestatud kriteeriumidele on väga püsivad ja väga bioakumuleeruvad;
- f) ained, millel on endokriinseid häireid põhjustavad omadused või millel on püsivad, bioakumuleeruvad ja toksilised omadused või väga püsivad ja väga bioakumuleeruvad omadused ning mis ei vasta punktide d või e kriteeriumidele, mille kohta on olemas teaduslikud andmed, et nad võivad avaldada inimeste tervisele või keskkonnale tõsist mõju, mis põhjustab samaväärset ohtu kui punktides a–e loetletud ainete poolt avaldatav mõju, ning mis määratakse kindlaks üksikjuhtumipõhiselt artiklis 59 sätestatud korras.“

3 REACH-määruse artiklis 59 „Artiklis 57 osutatud ainete määratlemine“ on sätestatud:

„1. Käesoleva artikli lõigetes 2–10 sätestatud korda kohaldatakse artiklis 57 osutatud kriteeriumidele vastavate ainete määratlemiseks ja loetelu koostamiseks kandidaatainetest, mis lõpptulemusena kantakse XIV lisasse. [...]

[...]

3. Mis tahes liikmesriik võib koostada vastavalt XV lisale toimikud ainete kohta, mis tema arvates vastavad artiklis 57 sätestatud kriteeriumidele, ning edastada selle [ECHA-le].

[...]

7. Märkuste tegemise või saamise korral suunab [ECHA] toimiku liikmesriikide komiteele 15 päeva jooksul alates lõikes 5 osutatud 60-päevase perioodi lõppemisest.

8. Kui liikmesriikide komitee jõuab 30 päeva jooksul alates toimiku suunamisest aine määratlemise suhtes ühehäälele kokkuleppele, lisab [ECHA] aine lõikes 1 osutatud loetellu. [ECHA] võib lisada nimetatud aine oma soovitusse, mille ta esitab artikli 58 lõike 3 kohaselt.

9. Kui liikmesriikide komitee ei jõua ühehäälele kokkuleppele, koostab komisjon aine määratlemist käsitleva ettepaneku eelnõu kolme kuu jooksul alates liikmesriikide komitee arvamuse saamisest. Lõplik otsus aine määratlemise kohta võetakse vastu artikli 133 lõikes 3 sätestatud korras.

10. [ECHA] avaldab lõikes 1 osutatud loetelu oma veebilehel ja ajakohastab seda viivitamata pärast seda, kui on tehtud otsus aine loetellu kandmise kohta.“

Vaidluse taust ja vaidlusalune otsus

- 4 Apellant Deza on Tšehhi õiguse alusel asutatud aktsiaselts, kes tegutseb keemiasektoris. Ta toodab, turustab ja kasutab eeskätt DEHPd.
- 5 ECHA tegevdirektori 28. oktoobri 2008. aasta otsusega kanti DEHP „kandidaatainete loetellu“, see tähendab loetellu ainetest, mis lõpptulemusena kantakse REACH-määruse XIV lisasse.
- 6 Komisjoni 17. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 143/2011 (ELT 2011, L 44, lk 2) vastuvõtmisega kanti DEHP REACH-määruse XIV lisasse.
- 7 Apellant esitas 12. augustil 2013 DEHP kasutamise autoriseeringutaotluse ning lisas sellele rea uuringuid ja üksikasjalikke dokumente, sealhulgas kemikaaliohutuse aruande, alternatiivsete lahenduste analüüsi ning sotsiaalmajandusliku analüüsi.
- 8 Taani Kuningriik esitas 26. augustil 2014 neli selle määruse XV lisale vastavat toimikut, tehes esiteks ettepaneku, et DEHP ja veel kolm kemikaali, see tähendab dibutüülftalaat (edaspidi „DBP“), bensüülbutüülftalaat (edaspidi „BBP“) ja diisobutüülftalaat (edaspidi „DIBP“) määratletaks endokriinseid häireid põhjustavate ainetena, mille kohta on olemas teaduslikud andmed, et need võivad avaldada inimeste tervisele ja keskkonnale tõsist mõju, ja teiseks ettepaneku, et kandidaatainete loetelu täiendataks vastavalt.
- 9 Taani Kuningriigi algne ettepanek esitati huvitatud isikutele tutvumiseks. Mitu liikmesriiki ja mõned valitsusvälised üksused, nende hulgas apellant, esitasid märkused.

- 10 Toimikute läbivaatamisel ilmnes, et paljude liikmesriikide esindajate vastuseisu tõttu ei leiaks Taani Kuningriigi algne ettepanek ühehäälselt heakskiitu. Üksnes DEHP määratlemine endokriinseid häireid põhjustava ainenä, mis võib avaldada keskkonnale tõsist mõju, ei tekitanud liikmesriikide komitee liikmetes vastuseisu.
- 11 Selle tulemusega arvestades jagas Taani Kuningriik oma algse ettepaneku kaheksaks osaks järgmiselt:
- neli osa, mille eesmärk on määratleda neli kemikaali DBP, BBP, DIBP ja DEHP endokriinseid häireid põhjustavate ainetena, mis võivad avaldada inimeste tervisele tõsist mõju REACH-määruse artikli 57 punkti f tähenduses, ja täiendada selle uue määratlusega nimetatud nelja aine kohta olemas olevaid kandeid kandidaatainete loetelus;
 - neli osa, mille eesmärk on määratleda need neli kemikaali endokriinseid häireid põhjustavate ainetena, mis võivad avaldada tõsist mõju keskkonnale REACH-määruse artikli 57 punkti f tähenduses, ja täiendada selle uue määratlusega nimetatud nelja aine kohta olemas olevaid kandeid kandidaatainete loetelus.
- 12 Liikmesriikide komitee ei jõudnud ühehäälselt kokkuleppele Taani Kuningriigi algse ettepaneku nende osade suhtes, mille eesmärk oli määratleda ained DEHP, DBP, BBP ja DIBP endokriinseid häireid põhjustavate ainetena, mille kohta on olemas teaduslikud andmed, et need võivad avaldada inimeste tervisele tõsist mõju.
- 13 Seevastu kiitis nimetatud komitee ühehäälselt heaks ettepaneku selle osa, mille eesmärk oli määratleda DEHP endokriinseid häireid põhjustava ainenä, mille kohta on olemas teaduslikud andmed, et see võib avaldada keskkonnale tõsist mõju.
- 14 12. detsembril 2014 tegi ECHA tegevdiirektor vaidlusaluse otsuse, millega ajakohastati ja täiendati DEHP kohta kandidaatainete loetelus olemas olevat kannet ja määratleti see aine endokriinseid häireid põhjustavate omadustega ainenä, mille kohta on olemas teaduslikud andmed, et see võib avaldada keskkonnale tõsist mõju, mis põhjustab samaväärset ohtu kui muude REACH-määruses loetletud ainete poolt avaldatav mõju.

Üldkohtule esitatud hagi ja vaidlustatud kohtuotsus

- 15 Üldkohtu kantseleisse 5. märtsil 2015 saabunud hagiavaldusega palus Deza tühistada vaidlusaluse otsuse.
- 16 Vaidlustatud kohtuotsusega jättis Üldkohus selle hagi rahuldamata.

Poolte nõuded

- 17 Apellant palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
 - tühistada vaidlusalune otsus ja
 - mõista ECHA-lt välja nii apellatsioonimenetluses kui ka Üldkohtu menetluses kantud kulud.
- 18 ECHA palub Euroopa Kohtul:
- jätta apellatsioonkaebus põhjendamatusse tõttu rahuldamata ja

- mõista apellandilt välja nii apellatsioonimenetluses kui ka Üldkohtu menetluses kantud kulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega seonduvad kulud.

19 Taani Kuningriik ja Rootsi Kuningriik toetavad ECHA nõudeid.

Apellatsioonkaebus

Esimene väide, mille kohaselt Üldkohus rikkus REACH-määruse tõlgendamisel ja kohaldamisel õigusnorme

20 Deza kinnitab oma esimese väitega, mis jaguneb kolmeks osaks, et Üldkohus rikkus õigusnorme, kuivõrd ta sedastas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 48–82, 85–98 ja 105–132, et ECHA oli vaidlusaluse otsuse tegemiseks pädev ja et see otsus tehti nõuetekohase menetluse tulemusel.

Esimese väite esimene osa, mille kohaselt Üldkohus eksis, kui ta tunnustas ECHA tuletatud pädevust täiendada DEHP olemasolevat määratlust

– Poolte argumendid

- 21 Apellant väidab, et ECHA-l puudub nii otsene kui ka tuletatud pädevus täiendada DEHP olemasolevat määratlust. Ta rõhutab, et Üldkohus tunnistas, et ei liidu õiguse üldnormid ega REACH-määrus ning täpsemalt viimase artikli 59 lõige 8 ei anna ametile sõnaselgelt sellist pädevust. Ta väidab, et Üldkohus rikkus õigusnorme, kui ta asus seisukohale, et artiklis 57 osutatud ainete määratlemismenetlust käsitleva REACH-määruse artikli 59 lõikest 8 tuleneb, et ECHA-l on tuletatud pädevus täiendada DEHP olemasolevat määratlust.
- 22 Apellant väidab sellega seoses, et Üldkohus rikkus Euroopa Kohtu 15. märtsi 2017. aasta kohtuotsust *Polynt vs. ECHA* (C-323/15 P, EU:C:2017:207) ja 15. märtsi 2017. aasta kohtuotsust *Hitachi Chemical Europe ja Polynt vs. ECHA* (C-324/15 P, EU:C:2017:208), millest tema väitel tuleneb, et kui on juba asutud seisukohale, et kemikaali võib kanda REACH-määruse XIV lisas sisalduvasse autoriseerimist vajavate ainete loetellu seetõttu, et aine vastab ühele selle määruse artikli 57 punktides a–e kirjeldatud kriteeriumidest, siis ei saa seda lisaks määratleda ainena, mis vastab selle artikli punktis f nimetatud kriteeriumidele.
- 23 Deza leiab, et REACH-määruse artikli 57 punkt f käsitleb selliste ainete määratlemist, mida ei ole võimalik määratleda selle määruse artikli 57 punktides a–e sätestatud kriteeriumide alusel või mida ei ole nende kriteeriumide alusel veel määratletud ega kandidaatainete loetellu kantud. DEHP puhul see tema väitel nii aga ei ole; see aine määratleti kõnealuse määruse artikli 57 punkti c alusel kuus aastat enne vaidlusaluse otsuse tegemist.
- 24 Apellant märgib, et Üldkohus rikkus õigusnorme, kui ta tunnustas ECHA sellist tuletatud pädevust, samas kui tuletatud pädevus on apellandi sõnul erand ELL artikli 13 lõikes 2 sätestatud pädevuse andmise põhimõttest, mida tuleb mõista kitsas tähenduses ja mis eeldab, et tunnustatud tuletatud pädevus on vajalik REACH-määruse eesmärgi saavutamiseks ja täpsemalt selle kasuliku mõju tagamiseks. Ta väidab, et andes ECHA-le sellise tuletatud pädevuse, laiendatakse oluliselt selle ameti pädevust, mis on piiritletud REACH-määruses, rikkudes seeläbi pädevuse andmise põhimõtet.
- 25 Apellant väidab lisaks, et kuivõrd Üldkohus leidis, et ECHA võib täiendada DEHP olemasolevat määratlust, siis kohaldas ta vääral tuletatud sisepädevuse doktriini. Ta osutab asjaolule, et Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 52, et „[o]n tõsi, et [REACH-määruse] artikli 59 lõikes 8 sisalduvad sõnad „lisab [ECHA] aine [...] loetellu“ puudutavad esmajärjekorras olukorda, kus

liikmesriikide komiteele on suunatud selle määruse XV lisa kohaselt koostatud toimik, mis puudutab ainet, mida see komitee ei ole veel käsitlenud“. Ta leiab, et Üldkohus otsustas selle kohtuotsuse punktis 53 vääralt, et „neist sõnadest [ei saa] järeldada, et liikmesriikide komitee on pädev määratlema üksnes aineid, mida ei ole veel kandidaatainete loetellu kantud“.

- 26 Apellant väidab, et kui ameti selline tuletatud pädevus oleks vajalik REACH-määruse kasuliku mõju tagamiseks, siis ei oleks Euroopa Kohus oma kohtupraktikas välistanud aine määratlemist selle määruse artikli 57 punkti f alusel olukorras, kus see aine on varem juba määratletud selle määruse artikli 57 punktide a–e ühe alusel.
- 27 Lisaks sellele väidab apellant, et REACH-määruse artikli 58 lõikest 8, mis annab kõnealuse määruse XIV lisast selliste ainete, mis ei vasta enam määruse artikli 57 kriteeriumidele, väljaarvamise pädevuse sõnaselgelt komisjonile, mitte ECHA-le, tuleneb, et kui liidu seadusandja oleks soovinud näha selles määruses ette menetluse, mis võimaldab täiendada või muuta ainete loetelu, ja anda selle läbiviimise ülesande mõnele sellisele ametile nagu ECHA, siis oleks ta seda sõnaselgelt ka teinud.
- 28 ECHA on seisukohal, et apellandi argument, mille kohaselt REACH-määruse artikli 57 punktide a–e alusel määratlemine takistab määratlemist selle määruse artikli 57 punkti f alusel, on vastuvõetamatu, sest seda ei esitatud Üldkohtus. Ta väidab, et kõik esitatud argumendid on igal juhul põhjendamata.
- 29 Taani Kuningriik ja Rootsi Kuningriik leiavad, et apellandi argumendid on põhjendamata.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

- 30 Seoses Euroopa Kohtu praktikaga, millele apellant viitab ja mida on mainitud käesoleva kohtuotsuse punktis 22, tuleb alustuseks juhtida tähelepanu asjaolule, et vaidlusalune otsus tehti REACH-määruse artikli 59 lõike 8 alusel. Selle kohta tuleb märkida, et REACH-määruse artiklis 59 on kirjeldatud REACH-määruse artiklis 57 osutatud kriteeriumidele vastavate ainete määratlemismenetlust nende ainete kandmiseks kandidaatainete loetellu, mille põhjal koostatakse määruse XIV lisa. Kui aine on kantud XIV lissasse, ei tohi seda ainet enam kasutada ega turustada, välja arvatud juhul, kui määruse artikli 60 alusel on antud autoriseering konkreetseks kasutusalaks.
- 31 Tõlgendus, mille apellant pakub välja 15. märtsi 2017. aasta kohtuotsusele *Polynt vs. ECHA* (C-323/15 P, EU:C:2017:207) ja 15. märtsi 2017. aasta kohtuotsusele *Hitachi Chemical Europe ja Polynt vs. ECHA* (C-324/15 P, EU:C:2017:208), on siiski tingitud väärest arusaamast neist kahest lahendist. Mõlema kohtuotsuse punktis 24 asus Euroopa Kohus seisukohale, et REACH-määruse artikli 57 punktid a–c käsitlevad kõigepealt aineid, mis vastavad 1A või 1B kategooria kantserogeenseteks, mutageenseteks või reproduktiivtoksilisteks aineteks kvalifitseerimise kriteeriumidele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT 2008, L 353, lk 1), I lisa punktidega 3.5–3.7. Artikli 57 punktid d ja e käsitlevad järgmiseks REACH-määruse XIII lisas kehtestatud kriteeriumidele vastavaid püsivaid, bioakumuleeruvaid ja toksilisi aineid ning väga püsivaid ja väga bioakumuleeruvaid aineid. Need kriteeriumid põhinevad nende ainete ohuhinnangul. Lõpuks käsitleb määruse artikli 57 punkt f kõiki muid aineid, mis ei vasta ühelegi eelmistest kriteeriumidest, kuid „mille kohta on olemas teaduslikud andmed, et nad võivad avaldada inimeste tervisele või keskkonnale tõsist mõju, mis põhjustab samaväärset ohtu kui punktides a–e loetletud ainete poolt avaldatav mõju, ning mis määratakse kindlaks üksikjuhtumipõhiselt artiklis 59 sätestatud korras“ (15. märtsi 2017. aasta kohtuotsus *Polynt vs. ECHA*, C-323/15 P, EU:C:2017:207, punkt 24).

- 32 Euroopa Kohus täpsustas, et REACH-määruse artikli 57 punktis f on ette nähtud autonoomne mehhanism, mis lubab tunnistada väga ohtlikeks sellised ained, mida ei ole selle sätte kohaselt veel väga ohtlikeks nimetatud (15. märtsi 2017. aasta kohtuotsus *Polynt vs. ECHA* (C-323/15 P, EU:C:2017:207, punkt 25, ja 15. märtsi 2017. aasta kohtuotsus *Hitachi Chemical Europe ja Polynt vs. ECHA*, C-324/15 P, EU:C:2017:208, punkt 25). Nagu Euroopa Kohus sedastas mõlema kohtuotsuse punktis 29, hõlmab REACH-määruse artikli 57 punkti f kohaldamisala sõnaselgelt endokriinseid häireid põhjustavaid aineid, ehkki seda liiki mõju ei kuulu ühtegi selles lisas loetletud ohuklassi.
- 33 Euroopa Kohus märkis sellega seoses 15. märtsi 2017. aasta kohtuotsuse *Polynt vs. ECHA* (C-323/15 P, EU:C:2017:207) ja 15. märtsi 2017. aasta kohtuotsuse *Hitachi Chemical Europe ja Polynt vs. ECHA* (C-324/15 P, EU:C:2017:208) punktides 24–40, et aine määramine selle sätte alusel eeldab kahe kumulatiivse tingimuse täidetust: esiteks peab olema tõenäoline, et asjaomane aine avaldab inimeste tervisele või keskkonnale tõsist mõju, ja teiseks peab see mõju „põhjusta[ma] samaväärset ohtu“ kui REACH-määruse artikli 57 punktides a–e loetletud ainete poolt avaldatav mõju. Üldkohus leidis küll, et esimese tingimuse puhul on vaja analüüsida asjaomase aine olemuslikest omadustest tulenevaid ohte, ent teise tingimuse puhul ta seda ei arvanud. Nii leidis Euroopa Kohus, et vastates küsimusele, kas aine „põhjustab samaväärset ohtu“ REACH-määruse artikli 57 punkti f tähenduses, ei ole põhjust piirata arvessevõetavaid ohte nii, et nendeks on vaid asjaomase aine olemuslikest omadustest tulenevad ohud.
- 34 Nagu kohtujurist märkis oma ettepaneku punktides 50–56 ja vastupidi apellandi väidetele ei tulene 15. märtsi 2017. aasta kohtuotsusest *Polynt vs. ECHA* (C-323/15 P, EU:C:2017:207) ja 15. märtsi 2017. aasta kohtuotsusest *Hitachi Chemical Europe ja Polynt vs. ECHA* (C-324/15 P, EU:C:2017:208), et REACH-määruse artikli 57 punkti f tuleb tõlgendada nii, et sellist kemikaali nagu DEHP, mis on juba kantud kandidaatainete loetellu ohtliku omaduse tõttu, mis vastab selle määruse artikli 57 punktis c toodud kriteeriumidele, ei saa hiljem lisaks määratleda selle määruse artikli 57 punkti f alusel erineva olemusliku omaduse tõttu.
- 35 Nende kohtuotsuste punktides 24–40 kirjeldab Euroopa Kohus nimelt kriteeriume, mille kohaselt saab aine määratleda REACH-määruse artikli 57 punktides a–f ühe alusel, ilma et ta piiraks aluseid, mille põhjal võib aine kanda kandidaatainete loetellu. Järelikult võis Üldkohus õigusnorme rikkumata asuda seisukohale, et ei ole välistatud, et aine olemuslikud omadused vastavad mitmele REACH-määruse artikli 57 punktides a–f ette nähtud alusele.
- 36 Nõustuda ei saa ka apellandi argumendiga selle kohta, et Üldkohus kohaldas väärtalt tuletatud pädevuse doktriini. Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 63, tuleneb vaidlustatud kohtuotsuse punktist 54, et tunnustamaks ECHA pädevust teha vaidlusalune otsus, asus Üldkohus seisukohale, et ei REACH-määruse artikli 57 ja artikli 59 lõike 8 sõnastus ega ka selle määruse mõne teise sätte sõnastus ei keela ECHA-l kontrollida, kas ainel on muid olemuslikke omadusi peale nende, mille tõttu see aine algselt kandidaatainete loetellu kanti. Pealegi märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 55, et aine määramine REACH-määruse artikli 57 mõne muu punkti – peale algse kandidaatainete loetellu kandmise tinginud punkti – kriteeriumidele vastavana toimub tehnilisest seisukohast olemasoleva kande täiendamise vormis. Üldkohtu hinnangul tuleb nii mõista ECHA argumenti, mille kohaselt on tal „tuletatud pädevus“ täiendada olemasolevat kannet.
- 37 Käesoleval juhul ei olnud DEHP REACH-määruse artikli 57 punkti c alusel määramise hetkel olemas olnud teave piisav järeldamiseks, et aine kahjulik mõju keskkonnale vastab selle määruse artikli 57 punkti f kohastele määramiskriteeriumidele. Nagu Üldkohus tuvastas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 57 ja 58, on kemikaalil eri omadused, mis võivad põhjustada eri ohte.
- 38 Sellega seoses tuleb asuda seisukohale – nagu pani ette kohtujurist oma ettepaneku punktides 76 ja 77 –, et kemikaali olemasoleva määramise täiendamise pädevuse eitamine ECHA puhul põhjendusel, et asjaomane aine on juba määratletud, tooks kaasa väärja ja REACH-määruse eesmärkidega vastuollu mineva tulemuse. Nimelt tingiks määruse selline tõlgendus kõnealuse aine

teadusliku hinnangu kivistumise aine algse määratlemise seisuga ja oleks vastuolus ECHA ülesande endaga, mis kõnealuse määruse kohaselt seisneb „ainete ohtlikkuse hindamise[s]“, samas kui selline hindamine peab selleks, et see oleks tõhus ja tegelik, olema võimalik ka pärast algset määratlemist, et määratlust oleks võimalik täiendada uute teaduslike andmetega.

- 39 Nii võis Üldkohus õigusnorme rikkumata sedastada, et ECHA on pädev täiendama kandidaatainete loetelus olemasolevaid kandeid uute alustega REACH-määruse artikli 57 tähenduses.
- 40 Seega tuleb esimese väite esimene osa tagasi lükata.

Esimese väite teine osa, mille kohaselt Üldkohus asus vääralt seisukohale, et vaidlusaluse otsuse tegemisel ei rikutud menetlust

– Poolte argumendid

- 41 Apellant väidab, et Üldkohus rikkus õigusnorme, sest ta leidis, et vaidlusaluse otsuse vastuvõtmise menetlus oli nõuetekohane, samas kui Taani Kuningriik, kes oli esitanud toimiku nelja kemikaali, sealhulgas DEHP kandidaatainete loetellu kandmiseks, oli asendanud oma algse ettepaneku uuega, milles tehti vaid DEHP loetellu kandmise ettepanek.
- 42 Algne ettepanek, mis esitati selleks, et täiendada REACH-määrust nelja aine, sealhulgas DEHP uue määratlusega selle määruse artikli 57 punkti f kohaselt, ja mis pidi minema hääletusele tervikuna, asendati uue ettepanekuga, mis koosneb kaheksast osast, mille eesmärk on kemikaalide täiendav määratlemine ning millest igaühe kohta korraldatakse eraldi hääletamine.
- 43 Apellant väidab, et Taani ettepaneku selline muutmine muutis võimalikuks vaidlusaluse otsuse tegemise. Ta leiab nimelt, et liikmesriikide komitee ei oleks jõudnud ühehäälele kokkuleppele algse ettepaneku alusel. Ta täheldab sellega seoses, et Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt toob menetlusnormi rikkumine kaasa otsuse täieliku või osalise tühistamise ainult siis, kui on tõendatud, et selle rikkumise puudumise korral oleks asjaomane otsus võinud olla teistsuguse sisuga. Tema väitel on kõnealune otsuse tegemise menetlus vastuolus REACH-määruse ja Euroopa Kohtu praktikaga ning Üldkohus rikkus õigusnorme, kui ta leidis, et see nii ei ole.
- 44 ECHA ja Taani Kuningriik leiavad, et selle väite teine osa on põhjendamata.

– Euroopa Kohtu hinnang

- 45 Esiteks tuleb märkida, et nagu täheldas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 85, on REACH-määruse artiklis 59 sätestatud selle määruse artiklis 57 osutatud ainete määratlemise menetluse eesmärk tagada, et liikmesriigid ja sellest menetlusest huvitatud isikud saaksid olla ära kuulatud enne, kui koostatakse otsus kanda aine kandidaatainete loetellu. Nagu Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 86 märkis, ei ole REACH-määruse artiklis 59 lisaks täpsustatud, mil viisil peab esitamine toimuma olukorras, kus tegemist on mitme ettepanekuga määratleda aine väga ohtlikuna nimetatud määruse artikli 57 tähenduses.
- 46 Samamoodi tuleb täheldada, et nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 86 õigesti märkis, ei sisalda REACH-määrus ühtegi sätet, mis keelaks liikmesriigil menetluse käigus muuta ühte või mitut oma ettepanekut ainete kohta, mis tema arvates vastavad selle määruse artikli 57 kriteeriumidele, või need tagasi võtta.
- 47 Lisaks sellele ei näe need kaks artiklit ette mingit kohustust koondada ettepanekud ühteainsasse dokumenti, kui sama autor esitab need samal ajal.

- 48 Nagu Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 88, jagas Taani Kuningriik käesolevas asjas üksnes oma algse ettepaneku kaheksaks eraldiseisvaks osaks. Osadeks jagamisele järgnes DBPd, BBPd ja DIBPd puudutavate ettepanekute osaline tagasivõtmine niivõrd, kuivõrd need ettepanekud puudutasid tõsist mõju keskkonnale, samas kui DEHPd puudutav ettepanek jäi alles.
- 49 DEHPd puudutava ettepaneku osaga seoses tuleb märkida, et Üldkohus tuvastas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 89, et apellant ei ole selgitanud, mille poolest erineb Taani Kuningriigi algse ettepaneku sisu selle ettepaneku sisust, mille üle toimus hääletus liikmesriikide komitee 8.–11. detsembri 2014. aasta koosolekul.
- 50 Lõpetuseks tuvastas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 93 ja 94, et ei saa nõustuda väitega, et liikmesriikide komitee poolt DEHP kohta saavutatud ühehääline kokkulepe ei ole nõuetekohane, sest see tugineb ainult selle aine „tõsisele mõjule keskkonnale“, samas kui selle aine algne määratlemisettepanek ja vastavalt REACH-määruse XV lisale esitatud toimik nimetavad selle aine „tõsist mõju inimeste tervisele ja keskkonnale“. Selle määruse artikli 57 punkti f sõnastusest tuleneb nimelt, et selles sättes silmas peetud omadused on need, millel võib olla tõsine mõju kas inimeste tervisele või keskkonnale – need kriteeriumid on alternatiivsed.
- 51 Seega tuleb esimese väite teine osa tagasi lükata.

Esimese väite kolmas osa, mille kohaselt Üldkohus rikkus õigusnorme, sest ta ei tuvastanud ECHA poolset võimu kuritarvitamist

– Poolte argumendid

- 52 Apellant leiab, et vaidlusalune otsus ja ECHA poolt enne selle otsuse tegemist läbiviidud menetlus ei vasta Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu Nõukogu poolt ette nähtud õiguslikult kohustuslikule menetlusele ning et seetõttu rikkus Üldkohus õigusnorme, kui ta lükkas tagasi argumendid, mille apellant sel teemal talle esitas.
- 53 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsus nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“ (ELT 2013, L 354, lk 171), näeb ette, et „liit [töötab] välja ühtlustatud ohupõhised kriteeriumid sisesekretsioonisüsteemi kahjustajate määratlemiseks [...] kõigis asjaomastes liidu õigusaktides“. Apellandi väitel tuleneb sellest otsusest, et endokriinseid häireid põhjustavate ainete määratlemiseks liidu poolt välja töötatud ühtlustatud kriteeriume tuleb kohaldada kõigis liidu õigusaktides, sealhulgas REACH-määruses. Tema sõnul on nende kriteeriumide kehtestamine komisjoni ülesanne. Apellant märgib sellega seoses, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määruse (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT 2012, L 167, lk 1), artikli 5 lõike 3 alusel oli komisjon kohustatud võtma hiljemalt 13. detsembril 2013 vastu aktid, millega määratakse kindlaks teaduslikud kriteeriumid endokriinseid häireid põhjustavate omaduste määratlemiseks. Samuti oleks komisjon pidanud tema sõnul esitama hiljemalt 14. detsembril 2013 selliste meetmete ettepanekud, mis käsitlevad teaduslikke kriteeriume endokriinseid häireid põhjustavate omaduste määratlemiseks.
- 54 Apellant väidab seeläbi, et ohtlike ainete määratlemise kriteeriumide kehtestamise pädevus on komisjonil, kes ei ole seda aga teostanud. Sellises olukorras ei ole ECHA-l tema väitel sellegipoolest pädevust määrata need kriteeriumid ise kindlaks. Seetõttu olevat DEHP määratlemine REACH-määruse artikli 57 punkti c alusel ameti enda *ad hoc* kriteeriumide alusel õigusvastane.
- 55 Apellant väidab, et Üldkohus asus vääralt seisukohale, et ECHA ei kuritarvitanud võimu, kui ta kehtestas ise omaenda määratlemiskriteeriumid, samas kui teatavad liidu õiguse sätted ei andnud kõnealusele ametile seda pädevust.

56 ECHA, Taani Kuningriik ja Rootsi Kuningriik vaidlevad apellandi argumentidele vastu.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

- 57 Nagu kohtujurist märkis oma ettepaneku punktides 100 ja 101, asus Üldkohus otsust nr 1386/2013 puudutavas osas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 120 ja 121 õigusnorme rikkumata sisuliselt seisukohale, et tegemist oli programmilise aktiga; see nähtub selgelt selle otsuse lisa punkti 50 kolmanda lõigu teises lauses kasutatud sõnadest: liit „töötab välja“ ühtlustatud kriteeriumid.
- 58 Seoses määrusega nr 528/2012 märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 109 õigustatult, et nagu selle määruse artikli 2 lõike 3 punktist j tuleneb, ei piira see määrus REACH-määruse kohaldamist. Nagu otsus nr 1386/2013, nii ei sea ka määrus nr 528/2012 REACH-määruse artiklis 57 sätestatud ja selle määruse artiklis 59 ette nähtud menetluses ECHA poolt kohaldatavate endokriinseid häireid põhjustavate ainete määratlemise kriteeriumide kohaldatavust kahtluse alla.
- 59 Sama kehtib seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määruse nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2009, L 309, lk 1) II lisa punktiga 3.6.5. Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 103, leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 117 ja 118 õigesti, et sellest sättest tuleneb, et seda, kas ainel on omadusi, mis põhjustavad endokriinseid häireid ja võivad avaldada kahjulikku mõju, on lubatud kontrollida mitte ainult „[liidu] või rahvusvaheliselt kokku lepitud katsejuhendite hindamise“ põhjal, vaid ka „muude kättesaadavate andmete ja teabe, sealhulgas [Euroopa Toiduohutusameti] poolt teaduskirjanduse ülevaate kohaselt tehtud hindamise“ põhjal.
- 60 Lõpetuseks asus Üldkohus õigusnorme rikkumata seisukohale, et komisjoni 2014. aasta tegevuskava ei ole õiguslikult siduv.
- 61 REACH-määrus lubab aga ühtlustatud määratluse puudumisel ECHA-l edasi hallata kemikaalide ühtset kontrollisüsteemi, mis hõlmab nende ainete registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja võimalikke kasutuspiiranguid (15. märtsi 2017. aasta kohtuotsus Hitachi Chemical Europe ja Polynt vs. ECHA, C-324/15 P, EU:C:2017:208, punkt 20); see kontrollisüsteem peab tegelikkuse ja tõhususe eesmärgil hõlmama ka endokriinseid häireid põhjustavad ained.
- 62 Eelnevast johtub, et esimese väite kolmas osa tuleb tagasi lükata, mistõttu tuleb tagasi lükata esimene väide tervikuna.

Teine väide, mille kohaselt Üldkohus tõlgendas ja kohaldas väärtalt õiguskindluse põhimõtet

Poolte argumendid

- 63 Apellant heidab oma teise väitega Üldkohtule ette õigusnormide rikkumist seeläbi, et ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 135–153, et vaidlusalune otsus ei ole vastuolus õiguskindluse põhimõttega, samas kui sellest tulenes apellandi jaoks segane, ebatäpne ja ettenähtamatu õiguslik olukord.
- 64 Ta väidab, et REACH-määruse artikli 57 punktil c põhinev DEHP praegune määratlus selle määruse XIV lisas, mida on täiendatud uue määratlusega selle määruse artikli 57 punkti f alusel, on problemaatiline. Tal on kõhklusi seoses sellega, kas REACH-määruse artikli 57 punkti f alusel määratletud DEHP autoriseeringutaotluse esitamiseks määratakse uued tähtajad, arvestades sellega, et kehtivate õigusnormide kohane sellise taotluse esitamise tähtaeg lõppes 21. augustil 2013. Ta ei tea ka seda, mis „langeb osaks“ praegusele autoriseeringutaotlusele, mille ta esitas REACH-määruse artikli 57 punkti c alusel määratletud DEHP kohta, ega seda, kuidas see mõjutab DEHP kasutamist

meditsiiniseadmetes, mida selles määruuses üldiselt silmas ei peeta, arvestades sellega, et selline kasutus praegu kehtivate tekstide kohaselt tema väitel kõnealuse määruuse VII jaotise tähenduses autoriseeringut ei vaja.

65 Ta väidab, et Üldkohus möönis ise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 146 sõnaselgelt, et kui REACH-määruuse XIV lisa täiendatakse uue DEHP määratlusega selle määruuse artikli 57 punkti f alusel, siis „peab [määruuse artikli 57 punkti c alusel määratletud aine kohta esitatud] autoriseeringutaotlust selle arengu arvessevõtmiseks muutma“, ja et „[apellant peab] seda [REACH-määruuse] XIV lisa muudatust arvesse võtma“. Üldkohus ei olevat siiski ära näidanud, kuidas selline „muutmine“ peab toimuma, ega viidanud ühelegi REACH-määruuse või seda küsimust reguleeriva muu teksti konkreetsele sättele.

66 ECHA vaidleb apellandi argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

67 Tuleb märkida, et Üldkohus analüüsis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 133–153 küsimust, kas vaidlusaluse otsusega rikuti ettenähtavuse, õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtteid.

68 Pärast seda, kui Üldkohus oli märkinud, et õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtted on liidu õiguse üldpõhimõtted, kontrollis ta, kas vaidlusalune otsus vastab nendest põhimõtetest tulenevatele nõuetele.

69 Nii täheldas ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 135 ja 137, et Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et õiguskindluse põhimõtte nõuab eeskätt seda, et õigusnormid oleksid selged, täpsed ja ettenähtavate tagajärgedega iseäranis juhtudel, kui need normid võivad füüsiliste isikute ja äriühingute jaoks kaasa tuua ebasoodsaid tagajärgi, ning märkis õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte kohta, et Euroopa Kohus on sedastanud, et selle põhimõtte rikkumisele ei saa tugineda keegi, kellele haldusvõim ei ole andnud konkreetseid kinnitusi (vt selle kohta 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Global Starnet, C-322/16, EU:C:2017:985, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).

70 Iga ettevõtja, kelles institutsioon on tekitanud põhjendatud lootusi, võib nii tugineda õiguspärase ootuse kaitse põhimõttele. Selliseid lootusi tekitada võivaks kinnituseks – olenemata selle andmise vormist – on täpne, tingimusteta ja ühtelangev teave, mis pärineb volitatud ja usaldusväärsetest allikatest (14. märtsi 2013. aasta kohtuotsus Agrargenossenschaft Neuzelle, C-545/11, EU:C:2013:169, punktid 24 ja 25 ning seal viidatud kohtupraktika).

71 Kui ettevaatlik ja mõistlik ettevõtja on aga võimeline ette nägema, et võetakse liidu meede, mis võib tema huve kahjustada, ei saa ta selle meetme võtmise korral tugineda õiguspärase ootuse kaitse põhimõttele (14. märtsi 2013. aasta kohtuotsus Agrargenossenschaft Neuzelle, C-545/11, EU:C:2013:169, punkt 26).

72 Üldkohus analüüsis, kas vaidlusalusest otsusest nähtusid õiguskindluse põhimõtte nõuetega kooskõllaliselt selgelt otsuse õiguslik alus ja õiguslikud tagajärjed. Ta tuvastas, et see otsus viitab selgelt REACH-määruuse artikli 59 lõikele 8 kui otsuse tegemise õiguslikule alusele. Ta asus lisaks õigustatult seisukohale, et apellandil oli võimalik mõista ühemõtteliselt otsuse ulatust, kuivõrd sellest tulenes selgelt, et otsuse eesmärk on täiendada kandidaatainete loetelus DEHP kohta olemas olevat kannet määratlusega REACH-määruuse artikli 57 punkti f alusel.

73 Lisaks ei nähtu vaidlustatud kohtuotsusest, et Üldkohus ise oleks loonud õiguslikult ebakindla olukorra. Selle kohtuotsuse tulemusel kinnitati DEHP klassifikatsioon ja seda ainet hinnatakse edasi REACH-määruuse alusel.

- 74 Nii leidis Üldkohus õigustatult, et apellant ei olnud esitanud ühtegi tõendit näitamaks, et mõni liidu institutsioon või agentuur andis talle vahetult konkreetseid kinnitusi. Seega võis Üldkohus asuda seisukohale, et vaidlustatud otsuses ei eiratud õiguskindluse ega õiguspärase ootuse kaitse põhimõtteid.
- 75 Neil asjaoludel tuleb hagi teine väide põhjendamatuna tagasi lükata.

Kolmas väide, mille kohaselt Üldkohus eiras oma kohtuliku kontrolli ulatust ja moonutas tõendeid

Poolte argumendid

- 76 Oma kolmanda väitega heidab apellant Üldkohtule ette seda, et ta analüüsis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 163–202 vaidlusalust otsust, ilma et ta oleks kinni pidanud liidu institutsioonide ja organite otsuste kohtuliku kontrolli ulatust käsitlevatest nõuetest, ning moonutas lisaks talle esitatud faktilisi asjaolusid ja tõendeid.
- 77 Apellant väidab, et ehkki liidu institutsioonide ulatuslik kaalutusõigus – eeskätt äärmiselt keerukate teaduslike ja tehniliste küsimuste analüüsimisel – allub piiratud kohtulikule kontrollile, nõuab see kohtulik kontroll, et asjaomase akti andnud liidu institutsioon oleks võimeline Euroopa Kohtus tõendama, et akt võeti vastu „tema kaalutusõigust tegelikult teostades“, mis eeldab kõigi selle olukorra asjakohaste elementide ja asjaolude arvessevõtmist, mida aktiga soovitakse reguleerida.
- 78 Apellant on lisaks seisukohal, et Üldkohus moonutas tõendeid, kuivõrd ta leidis, et uuringud, mille alusel oli vastavalt REACH-määruse XV lisale koostatud toimik DEHP kohta (edaspidi „tõendusdokument“), moodustasid vaid osa liikmesriikide komitee poolt analüüsitud tõendite kogumist. Ta väidab, et ühestki pärast 2008. aastat kaladel tehtud teaduslikust uuringust ei nähtu, et DEHP-l on kahjulik mõju inimeste tervisele ja keskkonnale; see on aga tema väitel Üldkohtu enda sõnul tingimus, mis peab olema täidetud selleks, et see aine määratletaks REACH-määruse artikli 57 punkti f alusel.
- 79 Apellant märgib veel, et tõendusdokument on koostatud rottidel tehtud teaduslike uuringute alusel, mis käsitlesid DEHP mõju otsekokkupuute korral mitte keskkonnale, vaid inimeste tervisele, samas kui „tõendada“ oli vaja selle aine mõju keskkonnale. Selline toimimisviis on tema sõnul teaduslikult väär. Üldkohus olevat jätnud selle asjaoluga vaidlustatud kohtuotsuses ekslikult arvestamata.
- 80 ECHA väidab vastu, et kolmas väide on põhjendamatu ning tõendeid analüüsiti nõuetekohaselt.

Euroopa Kohtu hinnang

- 81 Üldkohus uuris vaidlusaluse otsuse aluseks olevaid tõendeid ja teaduslikke uuringuid vaidlustatud kohtuotsuse punktides 157–202 pika ja üksikasjaliku analüüsi raames, mis vastab tõhusa kohtuliku kontrolli nõuetele.
- 82 Olles meelde tuletanud kohtupraktikast tulenevaid põhimõtteid, mis reguleerivad kohtuliku kontrolli põhjalikkust äärmiselt keeruliste teaduslike ja tehnilist laadi faktiliste asjaolude hindamise korral, tugines ta kõigile tõendusdokumendiga hõlmatud kaladel ja rottidel tehtud teaduslikele uuringutele.
- 83 Üldkohus tugines eeskätt sõnaselgelt kaladel tehtud ja DEHPga kokkupuutest tulenevaid endokriinseid häireid käsitlevate arvukate uuringute järeldustele.

- 84 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 166 tuvastas Üldkohus siiski, et „tõendusdokumendi punktist 5.1.6 [tuleneb], et kasutatud uuringute teatava osa igakülgse hinnangu põhjal on väga tõenäoline, et DEHP östrogeensel toimemehhanismil on kahjulik mõju isas- ja emaskalade sooliste ja reproduktiivsetele fenotüübilistele tunnustele. See asjaolu ning samuti aine DEHP selline mõju, nagu on täheldatud rottidel tehtud uuringutes ja mida on mainitud tõendusdokumendi 4. peatükis, on piisavad, jõudmaks järeldusele, et DEHP-l võib olla kahjulik mõju keskkonnale“.
- 85 Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust aga nähtub, et rottidel tehtud uuringute eesmärk on teha kindlaks DEHP mõju inimeste tervisele, mitte keskkonnale.
- 86 Sellest tuleneb, et Üldkohus moonutas tõendeid, kui ta tugines rottidel tehtud uuringutele, mis käsitlevad DEHP mõju inimeste tervisele otsekokkupuute korral, et järeldada sellest, et kõnealusel ainel on mõju keskkonnale.
- 87 Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on asi siiski nii, et kui Üldkohtu otsuse põhjendustest ilmneb liidu õiguse rikkumine, kuid kohtuotsuse resolutsioon on muude õiguslike põhjendustega põhjendatud, siis ei saa selline rikkumine kaasa tuua kohtuotsuse tühistamist ja selle põhjendused tuleb asendada (26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Mamoli Robinetteria vs. komisjon, C-619/13 P, EU:C:2017:50, punkt 107 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 88 Ehkki Üldkohus tugines vaidlustatud kohtuotsuse punktis 166 vääralt rottidel tehtud uuringutele, tugines ta selles punktis ka kaladel tehtud uuringutele, mis tõendavad DEHP mõju keskkonnale. Seetõttu oli Üldkohtu hinnang olulisele arvule kaladel tehtud uuringutele, mis käsitlevad DEHP mõju viimaste endokriinsüsteemile, piisav õigustamiseks Üldkohtu otsust lükata tagasi väide teaduslike tõendite ebapiisavuse kohta.
- 89 Neid kaalutlusi arvestades tuleb kolmas väide tulemusetuna tagasi lükata.

Neljas väide, mille kohaselt Üldkohus rikkus apellandi põhiõigusi

Poolte argumentid

- 90 Apellant väidab, et Üldkohus rikkus Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis (edaspidi „EIÕK“) ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (edaspidi „harta“) tagatud põhiõigusi ja põhimõtteid. Olles tõlgendanud ja kohaldanud vääralt liidu õigust, rikkus Üldkohus apellandi sõnul ka tema õigusi ning EIÕKs ja hartas tagatud põhimõtteid, eeskätt EIÕK artiklis 6 ja harta artiklis 47 ette nähtud õigust õiglasele kohtulikule arutamisele, õigust kasutada oma omandit vastavalt EIÕK protokollile nr 1 artiklile 1 ja harta artiklile 17 ning õiguskindluse põhimõtet.
- 91 ECHA vaidleb apellandi argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 92 Esiteks tuleb tuvastada, et käesolev väide on ilmselgelt põhjendamatu ja ebatõenäoline, sest sellega viidatakse vaid abstraktselt õigusnormidele, mida Üldkohus on väidetavalt eiranud, ning sellega ei kaasne mingeid argumente.

- 93 ELTL artiklist 256, Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust ja Euroopa Kohtu kodukorra artikli 168 lõike 1 punktist d ja artikli 169 lõikest 2 tuleneb aga, et apellatsioonkaebuses tuleb näidata täpselt selle kohtuotsuse kritiseeritavad osad, mille tühistamist nõutakse, samuti seda nõuet konkreetselt toetavad õiguslikud argumendid (4. juuli 2000. aasta kohtuotsus Bergaderm ja Goupil vs. komisjon, C-352/98 P, EU:C:2000:361, punkt 34).
- 94 Lisaks sellele nähtub väljakujunenud kohtupraktikast, et apellatsioonkaebuse osad, mis ei sisalda konkreetselt vaidlustatud kohtuotsuses väidetavalt tehtud vea kindlaks tegemisele suunatud argumente, ei vasta sellele nõudele ning need tuleb jätta ilmselgelt vastuvõetamatutena läbi vaatamata (24. novembri 2016. aasta kohtumäärus Petraitis vs. komisjon, C-137/16 P, ei avaldata, EU:C:2016:904, punkt 17).
- 95 Eelnevast tuleneb, et neljas väide tuleb jätta vastuvõetamatuna läbi vaatamata, ning sellest tulenevalt tuleb jätta hagi tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

- 96 Kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, otsustab kohtukulude jaotuse Euroopa Kohus. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste lahendamisel, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 97 Sama kodukorra artikli 140 lõike 1 kohaselt kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ise oma kohtukulud.
- 98 Kuna ECHA on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Deza on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud temalt välja mõista.
- 99 Taani Kuningriigi ja Rootsi Kuningriigi kohtukulud tuleb jätta nende endi kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Jätta Deza, a.s. kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) kohtukulud.**
- 3. Jätta Taani Kuningriigi ja Rootsi Kuningriigi kulud nende endi kanda.**

Allkirjad